

- Napište si další učivo:

Voda na Zemi

- přečíst v učebnici str. 83-85

- hydrosféra – nesouvislý vodní obal Země, se začala vytvářet asi před 4 miliardami let
- nejvíce je slané vody v oceánech, na sladkou vodu na pevninách připadá pouhé 1 %
- voda setrvává v neustálém koloběhu mezi hydrosférou, atmosférou i litosférou
- kromě povrchové vody existuje také podzemní voda

Podzemní voda

- veškerá voda, která pronikla vodopropustnými vrstvami a soustřeďuje se pod zemským povrchem
- převážná část podzemní vody se dostává do země z ovzduší prostřednictvím dešťových srážek nebo při tání sněhu
- voda vniká do země póry v horninách nebo po puklinách
- některé horniny jsou pro vodu **propustné** (písky, štěrky, hlíny), jiné vodu **nepropouštějí a zadržují ji** (neporušené skalní masivy, silně jílovité půdy)

Pramen

- místo, kde se podzemní voda dostává na zemský povrch
- pramen je počátkem říční sítě
- podle způsobu vývěru na zemský povrch rozlišujeme několik druhů pramenů: např. pramen **sestupný, vrstevní a suťový**

- zvláštním druhem podzemní vody a jejího pramene je **voda tlaková** neboli **artéská** – je uzavřena v prohlubni mezi dvěma nepropustnými vrstvami hornin; tyto vrstvy vodu mezi sebou silně stlačují; po navrtání stropu svrchní vrstvy voda vytéká nebo vystřikuje pod tlakem → **artéská studna** fungující na principu spojených nádob (u nás se vyskytují artéské vody např. v české křídové pánvi v Polabí, na jižní Moravě)
- Překreslete si obrázek do sešitu*

Termální pramen

- druh pramene, ze kterého vystupuje ohřátá voda, často obohacená o minerální látky
- vzniká tak, že se podzemní voda v hloubkách mnoha set metrů ohřívá v blízkosti vystouplých magmatických krbů nebo se přímo uvolňuje z magmatu
- při výstupu na povrch přes vodopropustné vrstvy se v ní rozpouštějí minerální látky obsažené v okolních horninách
- termální voda se využívá k léčebným účelům
- v ČR se nejznámější termální prameny nachází v západních Čechách (Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně) – vybudována léčebná zařízení